ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

5. května 2011 *

Ve věci C-537/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Upper Tribunal (Spojené království) ze dne 15. prosince 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 21. prosince 2009, v řízení

Ralph James Bartlett,

Natalio Gonzalez Ramos,

Jason Michael Taylor

proti

Secretary of State for Work and Pensions,

* Jednací jazyk: angličtina.

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení J.-C. Bonichot (zpravodaj), předseda senátu, K. Schiemann, L. Bay Larsen, C. Toader a E. Jarašiūnas, soudci,

generální advokát: J. Mazák,
vedoucí soudní kanceláře: R. Şereş, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 16. prosince 2010,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za N. Gonzalez Ramose S. Penfoldem, solicitor, a S. Coxem, barrister,

– za vládu Spojeného království L. Seeboruthem a S. Ossowskim, jako zmocněnci, ve spolupráci s T. Wardem, barrister,

– za Evropskou komisi N. Yerrell a V. Kreuschitzem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 2a nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996 (Úř. věst. L 28, s. 1; Zvl. vyd. 05/03, s. 3), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004 ze dne 31. března 2004 (Úř. věst. L 100, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 10, dále jen „nařízení č. 1408/71“), jakož i nařízení č. 1408/71 v tomto znění, pozměněném nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 ze dne 13. dubna 2005 (Úř. věst. L 117, s. 1, dále jen „pozměněné nařízení č. 1408/71“) a platnosti článku 10a nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn.

2 Tato žádost byla podána v rámci sporů vedených R. Bartlettem, N. Gonzales Ramosem a J. Taylorem proti Secretary of State for Work and Pensions ve věci odnětí jejich nároku na složku „pohyblivost“ příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené („disability living allowance“, dále jen „DLA“) z důvodu, že již nesplňují podmínky pobytu („presence“) a bydliště („domicile“) ve Velké Británii.

Právní rámec

Právo Unie

3 Podle článku 1 písm. t) nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn

„se ‚dávkami' [...] rozumějí všechny dávky a důchody, včetně všech jejich součástí placených z veřejných prostředků, zvýšení z důvodů valorizace a doplňkové dávky, nestanoví-li hlava III jinak, a také peněžité dávky, které mohou být vyplaceny místo důchodů, a platby uskutečněné z důvodů náhrady nákladů na příspěvky".

4 Článek 4 odst. 1 nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje na všechny právní předpisy týkající se těchto odvětví sociálního zabezpečení:

a) dávky v nemoci a mateřství;

b) dávky v invaliditě, včetně těch, jež jsou určeny k udržení nebo zlepšení výdělečné schopnosti;

[...]"

5 Článek 4 odst. 2a nařízení č. 1408/71 stanoví:

„Toto nařízení se vztahuje také na zvláštní nepříspěvkové dávky stanovené v rámci jiných právních předpisů nebo jiného systému, než které jsou uvedeny v odstavci 1 nebo vyloučeny na základě odstavce 4, pokud jsou tyto dávky určeny:

a) buď k zajištění pomocného, doplňkového nebo vedlejšího krytí případů odpovídajících odvětvím sociálního zabezpečení uvedeným v odst. 1 písm. a) až h), nebo

b) výhradně k zajištění zvláštní ochrany pro zdravotně postižené."

6 Článek 4 odst. 2a nařízení č. 1408/71 ve znění změn stanoví:

„Tento článek se vztahuje na zvláštní nepříspěvkové peněžité dávky poskytované podle právních předpisů, které vykazují, s přihlédnutím k jejich osobní působnosti, cílům nebo podmínkám pro vznik nároku na dávku, vlastnosti jak právních předpisů týkajících se sociálního zabezpečení uvedených v odstavci 1, tak sociální pomoci.

‚Zvláštními nepříspěvkovými peněžitými dávkami' se rozumějí dávky:

a) jejichž účelem je:

i) poskytovat doplňkové, náhradní nebo pomocné krytí proti rizikům krytým odvětvími sociálního zabezpečení uvedenými v odstavci 1 a zaručit dotyčným osobám příjem na úrovni životního minima s ohledem na hospodářskou a sociální situaci v dotyčném členském státě, nebo

ii) poskytnout výhradně zvláštní ochranu zdravotně postiženým, úzce spjatou se společenským prostředím této osoby v dotyčném členském státě; a

b) které jsou financovány výlučně z povinného odvodu daní určených ke krytí obecných veřejných výdajů a podmínky jejich poskytování a výpočtu jejich výše nezávisí na žádném příspěvku příjemce. Dávky poskytované k doplnění příspěvkových dávek se však nepokládají za příspěvkové dávky pouze z tohoto důvodu; a

c) které jsou uvedeny v příloze IIa."

7 Článek 10 odst. 1 první pododstavec nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn stanoví:

„Není-li v tomto nařízení stanoveno jinak, invalidní, starobní a pozůstalostní peněžité dávky, důchody z pracovních úrazů a nemocí z povolání a pohřebné získané podle právních předpisů jednoho nebo více členských států nepodléhají žádnému snížení,

úpravám, pozastavení, odnětí ani konfiskaci z důvodu skutečnosti, že příjemce má bydliště na území jiného členského státu, než ve kterém má sídlo instituce příslušná pro jejich vyplácení."

8 Nicméně čl. 10a odst. 1 nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn stanoví, že ustanovení článku 10 a hlavy III těchto nařízení se nevztahují na zvláštní nepříspěvkové peněžité dávky uvedené v čl. 4 odst. 2a uvedených nařízení a že dotčené osoby obdrží tyto dávky výhradně na území členského státu, v kterém mají bydliště, a v souladu s právními předpisy tohoto státu za předpokladu, že jsou tyto dávky uvedeny v příloze IIa týchž nařízení.

9 DLA je uveden v příloze IIa nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn, na kterou odkazuje čl. 10a odst. 1 těchto nařízení.

Vnitrostátní právo

10 Článek 63 zákona o příspěvcích a dávkách sociálního zabezpečení z roku 1992 (Social Security Contributions and Benefits Act 1992, dále jen „zákon z roku 1992") stanoví:

„Nepříspěvkovými dávkami ve smyslu části III tohoto zákona jsou následující dávky:

a) příspěvek na péči poskytovanou třetí osobou;

b) příspěvek při těžkém postižení (s přídavkem v závislosti na věku a se zvýšením pro vyživovanou zletilou osobu nebo dítě);

c) příspěvek na pečovatele (s přídavkem pro vyživovanou zletilou osobu);

d) [DLA];

[...]“

11 Článek 71 zákona z roku 1992, nadepsaný „Příspěvek na živobytí pro postižené“, popisuje režim DLA následovně:

„1) [DLA] se skládá ze složky péče a složky pohyblivost.

2) Osoba mající nárok na [DLA] může mít nárok na jednu ze složek nebo na obě složky.

3) Nárok na jednu ze složek může být osobě přiznán na dobu určitou nebo neurčitou, avšak v případě, že pobírá obě složky [DLA], nelze jí tyto poskytovat po doby určité o různých délkách.

4) Týdenní sazbou [DLA] vyplácené osobě za týden, na který byla osobě přiznána jedna ze složek, je týdenní sazba pro takovou složku, stanovená v souladu s tímto zákonem nebo nařízením vydaným k jeho provedení.

5) Týdenní sazba [DLA] vyplácené za týden, na který byly osobě přiznány obě složky, je součtem příslušných týdenních sazeb pro takto stanovené dávky.

6) Osoba nemá nárok na [DLA], pokud nesplňuje podmínky stanovené pro bydliště a pobyt ve Velké Británii."

12 Článek 73 zákona z roku 1992 uvádí podmínky přiznání složky „pohyblivost" DLA následovně:

„1) Za podmínek stanovených tímto zákonem má osoba nárok na složku pohyblivost [DLA] pro jakékoliv období, ve kterém dosáhla požadovaného věku a ve kterém:

a) trpí tělesným postižením, takže není schopna chůze či prakticky není schopna chůze, nebo

b) se na ni vztahuje odstavec 2) nebo

c) se na ni vztahuje odstavec 3) nebo

d) je schopna chůze, ale je natolik fyzicky či mentálně těžce postižená, vyjma schopnosti samostatně používat cesty, které jsou jí známé, že nemůže po většinu času bez doprovodu nebo dozoru jiné osoby opustit obydlí.

1 A) ‚požadovaným věkem' se ve smyslu níže uvedeného odstavce 1 rozumí:

a) ve vztahu k podmínkám uvedeným v písmenech a), b), nebo c) uvedeného odstavce věk 3 let;

b) ve vztahu k podmínkám uvedeným v písmenu d) uvedeného odstavce věk 5 let.

2) Osoba spadá do působnosti tohoto odstavcem pokud:

a) je hluchoslepá a

b) splňuje jiné podmínky, které mohou být případně stanoveny.

3) Osoba spadá do působnosti tohoto odstavce, pokud:

a) je těžce mentálně postižená,

b) má závažné poruchy chování a

c) splňuje obě podmínky stanovené v čl. 72 odst. 1 písm. b) a c) výše.

[...]

8) Nárok na složku pohyblivost za dané období vzniká pouze tehdy, pokud je osoba v takovém stavu, že je po většinu takového období příležitostně schopna využívat podpůrné prostředky k chůzi.

9) Nárok na složku pohyblivost [DLA] vzniká pouze tehdy, pokud osoba:

a) po celé:

i) období tří měsíců bezprostředně předcházejících dni, ke kterému by byla taková složka přiznána, nebo

ii) jiné období tří měsíců, které může být stanoveno, splnila nebo mohla splnit jednu z podmínek uvedených v odstavci 1 písm. a) až d) výše, a

b) pravděpodobně bude nadále splňovat jednu z těchto podmínek:

i) po celé období šesti měsíců od tohoto dne nebo

ii) (je-li možné očekávat její úmrtí v období šesti měsíců od tohoto dne) po celé období počínající tímto dnem a končící dnem jejího úmrtí.

[...]

10) Pro složku pohyblivost se stanoví dvě týdenní sazby.

[...]“

13 Nařízení v oblasti sociálního zabezpečení týkající se příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené z roku 1991 [Social Security (Disability Living Allowance) Regulations 1991, dále jen „nařízení z roku 1991“] upřesňuje zejména ve svém čl. 2 odst. 1 písm. a) podmínky týkající se bydliště a pobytu ve Velké Británii stanovené v čl. 71 odst. 6 zákona z roku 1992.

Spory v původním řízení a předběžné otázky

14 Spory v původním řízení se týkají žalob na neplatnost podaných R. Bartlettem, N. Gonzalez Ramosem a J. Taylorem proti rozhodnutím Secretary of State for Work and Pensions, kterými odňal jejich nárok na DLA z důvodu, že již nesplňují podmínky bydliště a pobytu ve Velké Británii. Tato rozhodnutí byla přijata ve dnech 13. května 2005, 28. února 2002 a 8. září 2005.

15 Soudy příslušné v prvním stupni žaloby zamítly. Upper Tribunal, kterému byly ony tři spory předloženy, má za to, že v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 18. října 2007, Komise v. Parlament a Rada (C-299/05, Sb. rozh. s. I-8695) musí být složka „péče“ DLA chápána jako dávka v nemoci ve smyslu pozměněného nařízení č. 1408/71, takže její přiznání nemůže podléhat takovým podmínkám.

16 Pokud jde o složku „pohyblivost“ této dávky, má Upper Tribunal za to, že vzhledem k tomu, že její přiznání nepodléhá kritériu příjmu a že nezajišťuje životní minimum, je spíše dávkou sociálního zabezpečení než zvláštní nepříspěvkovou dávkou.

17 Upper Tribunal zdůrazňuje, že Soudní dvůr se v každém případě ve výše uvedeném rozsudku Komise v. Parlament a Rada vyjádřil pouze ve vztahu k pozměněnému nařízení č. 1408/71, které se použije od 5. května 2005, a že tedy na základě tohoto rozsudku nelze předjímat výklad nařízení č. 1408/71.

18 V důsledku toho Upper Tribunal rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) a) Může být složka pohyblivost [DLA] upravená v článcích 71 až 76 [zákona z roku 1992] kvalifikována odděleně od [DLA] jako celku, a to buď jako dávka sociálního zabezpečení ve smyslu čl. 4 odst. 1 uvedeného nařízení, nebo jako zvláštní nepříspěvková dávka ve smyslu čl. 4 odst. 2a téhož nařízení, či nějak jinak, pokud jde o období, na která se použije nařízení [č. 1408/71]?

b) V případě kladné odpovědi na otázku a), jaká je její správná kvalifikace?

c) V případě záporné odpovědi na otázku a), jaká je správná kvalifikace [DLA]?

d) V případě, že bude otázka b) nebo c) zodpovězena v tom smyslu, že složka pohyblivost musí být kvalifikována jako dávka sociálního zabezpečení, je dotčená dávka dávkou v nemoci ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) [nařízení č. 1408/71], nebo dávkou v invaliditě ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) [tohoto nařízení]?

e) Má na odpovědi na výše uvedené otázky vliv omezení časového účinku v bodu 2 výroku [výše uvedeného] rozsudku [Komise v. Parlament a Rada]?

2) a) Může být složka pohyblivost [DLA] upravená v článcích 71 až 76 [zákona z roku 1992] kvalifikována odděleně od [DLA] jako celku, buď jako dávka sociálního zabezpečení ve smyslu čl. 4 odst. 1 uvedeného nařízení, nebo jako zvláštní nepříspěvková dávka ve smyslu čl. 4 odst. 2a téhož nařízení, či nějak jinak, pokud jde o období, na která se použije nařízení [č. 1408/71 ve znění změn]?

b) V případě kladné odpovědi na otázku a), jaká je správná kvalifikace?

c) V případě záporné odpovědi na otázku a), jaká je správná kvalifikace [DLA]?

d) V případě, že bude na otázku b) nebo c) odpovězeno v tom smyslu, že složka pohyblivost musí být kvalifikována jako dávka sociálního zabezpečení, je dotčená dávka dávkou v nemoci ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. a) [nařízení č. 1408/71 ve znění změn], nebo dávkou v invaliditě ve smyslu čl. 4 odst. 1 písm. b) [tohoto nařízení]?

3) Pokud odpovědi na předcházející otázky povedou Soudní dvůr k závěru, že složka pohyblivost musí být kvalifikována jako zvláštní nepříspěvková dávka, existují jiné právní předpisy nebo zásady práva Společenství relevantní pro otázku, zda má Spojené království Velké Británie a Severního Irska za takových okolností, jako jsou okolnosti dané v projednávaných věcech, právo uplatňovat některou z podmínek bydliště a pobytu stanovených v čl. 2 odst. 1 písm. a) [nařízení z roku 1991]?“

K předběžným otázkám

K prvním dvěma otázkám

19 Podstatou prvních dvou otázek předkládajícího soudu, které je třeba zkoumat společně, je, zda čl. 4 odst. 2a nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn musí být vykládán v tom smyslu, že složka „pohyblivost“ DLA tvoří zvláštní peněžitou nepříspěvkovou dávku ve smyslu tohoto ustanovení.

20 Pro odpověď na tyto otázky je nejprve třeba určit, zda lze složku „pohyblivost“ DLA považovat za samostatnou „dávku“ ve smyslu čl. 1 písm. t) nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn.

21 V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr v bodě 69 výše uvedeného rozsudku Komise v. Parlament a Rada rozhodl, že složka „pohyblivost“ DLA, může být individualizována, a mohla by tak být zmíněna na seznamu uvedeném v příloze IIa pozměněného nařízení č. 1408/71, pokud by se Spojené království rozhodlo vytvořit dávku, která by se týkala pouze této jediné složky. Z toho vyplývá, že složka

„pohyblivost“ DLA tvoří sama o sobě „dávku“ ve smyslu čl. 1 písm. t) pozměněného nařízení č. 1408/71.

22 Takové konstatování platí rovněž a ze stejných důvodů ve vztahu k nařízení č. 1408/71 v jeho původním znění.

23 Je třeba mít tedy za to, že složka „pohyblivost“ DLA může rovněž tvořit „dávku“ ve smyslu čl. 1 písm. t) nařízení č. 1408/71.

24 Dále není, jak upřesnil Soudní dvůr, zpochybňována skutečnost, že složka „pohyblivost“ má nepříspěvkovou povahu (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Komise v. Parlament a Rada, bod 74) ani že tvoří peněžitou dávku.

25 Pokud jde o otázku, zda má složka „pohyblivost“ zvláštní povahu, Soudní dvůr uvedl, že ohledně DLA lze mít za to, že obsahuje složku „sociální pomoci“ a že složka „pohyblivost“ DLA „by mohla“ být považována za zvláštní nepříspěvkovou dávku, která by proto mohla být oprávněně uvedena na seznamu obsaženém v příloze IIa pozměněného nařízení č. 1408/71 jakožto nevývozní dávka (viz výše uvedený rozsudek Komise v. Parlament a Rada, body 67 a 74). V tomto kontextu Soudní dvůr, který zrušil zápis DLA na seznamu obsaženém v této příloze, rozhodl prozatímně zachovat účinky tohoto zápisu pouze v případě části „pohyblivost“ DLA, aby tak mohla být v přiměřené lhůtě přijata příslušná opatření k zajištění jejího zápisu do uvedené přílohy (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Komise v. Parlament a Rada, bod 75). Podle Soudního dvora z toho vyplývá, že složka „pohyblivost“ DLA může mít zvláštní povahu ve smyslu čl. 4 odst. 2a pozměněného nařízení č. 1408/71.

26 Je třeba rovněž připomenout, že z judikatury Soudního dvora vyplývá, že uvedená zvláštní povaha dávky je vymezena jejím účelem (viz zejména rozsudek ze dne 6. července 2006, Kersbergen-Lap a Dams-Shipper, C-154/05, Sb. rozh. s. I-6249, bod 30 a citovaná judikatura).

27 V tomto ohledu lze poznamenat, jak tvrdí vláda Velké Británie i Evropská komise, že složka „pohyblivost" DLA má za cíl zajistit zvláštní ochranu zdravotně postižených ve smyslu čl. 4 odst. 2a písm. b) nařízení č. 1408/71 a pozměněného nařízení č. 1408/71, neboť jediný cíl, který sleduje, je přispět k podpoře samostatnosti a sociální integraci těchto osob, jakož i v nejvyšší možné míře jim pomoci vést život podobný životu osob, které nejsou zdravotně postižené. Tím, co zakládá nárok na tuto dávku a v závislosti na stupni ztížení pohyblivosti prokázaném dotčenou osobou umožňuje určit výši přiznané dávky, je tedy zdravotní postižení jako takové.

28 Rovněž z vyjádření přednesených na jednání vyplývá, že částka složky „pohyblivost" DLA závislá na nákladech spojených se ztížením pohyblivosti osoby, která DLA pobírá v dotyčném členském státě, je úzce spojena se sociálním prostředím osoby v tomto státě.

29 Kromě toho je pro úplnost třeba uvést, že z dokumentů ve spise a vyjádření předaných na jednání vyplývá, že složka „pohyblivost" DLA je v praxi nejčastěji poskytována osobám, které mají zdravotní postižení, jež významně ovlivňuje jejich pohyblivost, z čehož nutně vyplývá, že i když vnitrostátní právní předpisy nestanoví kritérium příjmu, náleží tato dávka ve většině případů osobám, které nemohou z důvodu svého zdravotního postižení pracovat.

30 Vzhledem k výše uvedenému je tedy třeba konstatovat, že složka „pohyblivost“ DLA musí být považována za zvláštní ve smyslu jak čl. 4 odst. 2a pozměněného nařízení č. 1408/71, tak čl. 4 odst. 2a nařízení č. 1408/71.

31 Pokud jde o to, zda – jak tvrdí N. Gonzalez Ramos – takovou dávku již nelze považovat za dávku uvedenou v příloze IIa pozměněného nařízení č. 1408/71, neboť Spojené království k tomu nepřijalo v přiměřené lhůtě, která mu byla stanovena Soudním dvorem ve výše uvedeném rozsudku Komise v. Parlament a Rada, nezbytná opatření, stačí konstatovat, že tento členský stát dotčená opatření v každém případě přijal. Složka „pohyblivost“ DLA je totiž uvedena mezi dávkami uvedenými v příloze X nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. L 200, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. L 284, s. 43).

32 Konečně nelze platně tvrdit, že složku „pohyblivost“ DLA nelze považovat za uvedenou v příloze IIa nařízení č. 1408/71 z důvodu, že tam není uvedena individuálně, ale prostřednictvím zápisu DLA, jehož je součástí, neboť DLA se vždy skládal ze dvou složek jasně identifikovaných ve vnitrostátních právních předpisech dotčených v původním řízení.

33 Na první dvě otázky je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 4 odst. 2a nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn musí být vykládán v tom smyslu, že složka „pohyblivost“ DLA je zvláštní peněžitou nepříspěvkovou dávkou ve smyslu tohoto ustanovení uvedenou v příloze IIa těchto nařízení.

Ke třetí otázce

34 Třetí otázkou se předkládající soud v podstatě Soudního dvora s ohledem na „jiná pravidla a zásady práva Společenství“ táže na platnost článku 10a nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn, pokud tento umožňuje podrobit přiznání složky „pohyblivost“ DLA v případě, že tvoří zvláštní nepříspěvkovou dávku ve smyslu čl. 4 odst. 2a nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn, podmínkám bydliště a pobytu ve Velké Británii.

35 Předkládající soud tak neuvádí žádný údaj o ustanovení nebo ustanoveních práva Unie, ve vztahu k nimž je nutné toto posouzení provést.

36 Za obdobných okolností Soudní dvůr uvedl, že přísluší jemu, aby ze všech poznatků předložených vnitrostátním soudem, zejména z odůvodnění předkládacího rozhodnutí, vytěžil prvky práva Unie relevantní ve vztahu k předmětu sporu v původním řízení (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 20. dubna 1988, Bekaert, 204/87, Recueil, s. 2029, bod 7 a citovaná judikatura).

37 V tomto ohledu je třeba zohlednit pravidla o volném pohybu pracovníků a občanů Unie.

38 Ve vztahu k prvnímu aspektu již Soudní dvůr rozhodl, že ustanovení nařízení č. 1408/71 týkající se zrušení doložek o bydlišti představují prováděcí opatření článku 48 SFEU přijatá v oblasti sociálního zabezpečení k zajištění volného pohybu pracovníků zaručeného článkem 45 SFEU a že stran zvláštních nepříspěvkových dávek uvedených v příloze IIa nařízení č. 1408/71 je zákonodárce Unie oprávněn přijmout

v rámci provedení článku 48 SFEU ustanovení, která stanoví výjimky ze zásad poskytování dávek sociálního zabezpečení do zahraničí. Zvláště může být oprávněně vyžadována podmínka bydliště ve státě příslušné instituce pro poskytování dávek úzce spojených se sociálním prostředím (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 18. prosince 2007, Habelt a další, C-396/05, C-419/05 a C-450/05, Sb. rozh. s. I-11895, body 78 a 81, jakož i citovaná judikatura).

39 Jak již bylo uvedeno v rámci odpovědi na první dvě otázky, v případě složky „pohyblivost" DLA tomu tak je.

40 Je tudíž třeba mít za to, že článek 10a nařízení č. 1408/71 a téhož nařízení ve znění změn není neslučitelný s volným pohybem osob a zejména s článkem 48 SFEU v rozsahu, v němž umožňuje podrobit přiznání složky „pohyblivost" DLA podmínkám bydliště a pobytu ve Velké Británii.

41 Pokud jde o pravidla týkající se občanství Unie, je třeba připomenout, že v souladu s ustálenou judikaturou nachází článek 21 SFEU, který zakotvuje právo všech občanů Unie svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, zvláštní vyjádření v článku 45 SFEU (viz zejména rozsudek ze dne 11. září 2007, Hendrix, C-287/05, Sb. rozh. s. I-6909, bod 61), takže není třeba se k nim vyjadřovat ve vztahu k věci v původním řízení.

42 Z výše uvedeného vyplývá, že přezkum třetí otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost článku 10a nařízení č. 1408/71 v kterémkoliv z jeho znění použitelných na spory v původním řízení z důvodu, že tento článek umožňuje

podrobit přiznání složky „pohyblivost“ příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené podmínkám bydliště a pobytu ve Velké Británii.

K nákladům řízení

43 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) Článek 4 odst. 2a nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství, ve znění pozměněném a aktualizovaném nařízením Rady (ES) č. 118/97 ze dne 2. prosince 1996, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 631/2004 ze dne 31. března 2004, jakož i nařízení č. 1408/71 v tomto posledně uvedeném znění pozměněném nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 ze dne 13. dubna 2005, musí být vykládán v tom smyslu, že složka „pohyblivost“ příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené („disability living allowance“) je zvláštní peněžitou nepříspěvkovou dávkou ve smyslu tohoto ustanovení uvedenou v příloze IIa těchto nařízení.

2) Přezkum třetí otázky neodhalil žádnou skutečnost, kterou by mohla být dotčena platnost článku 10a nařízení č. 1408/71 v kterémkoliv z jeho znění použitelných ve sporech v původním řízení z důvodu, že tento článek umožňuje podrobit přiznání složky „pohyblivost" příspěvku na živobytí pro zdravotně postižené podmínkám bydliště a pobytu ve Velké Británii.

Podpisy.